

Passend leren omgaan met uitdagend gedrag in de klas: Benutten van good practices

Linda van den Bergh & Anje Ros

Uitnodigend praktijkvoorbeeld

Digitale leeromgeving gericht op het omgaan met uitdagend gedrag

- Korte achtergrond en intro 10 min
- Zelf bekijken van de leeromgeving 15 min
- Terugkoppeling 5 min

Aanleiding

- Externaliserend probleemgedrag is een grote uitdaging voor leerkrachten
- Professioneel handelen van de leerkracht is van grote invloed
- Zelfdeterminatie: motivatie door vervulling van de psychologische basisbehoeften
- Veel kennis beschikbaar... maar hoe doe je dat in de praktijk van Passend Onderwijs?

Onderzoeksvragen

1. Wat zijn kenmerkende elementen in het handelen van leraren die succesvol zijn in het werken met leerlingen met uitdagend gedrag?

- 2a. Wat zijn effectieve manieren om binnen een school van en met elkaar te leren van good practices?
- 2b. Op welke manier kunnen good practices benut worden in de opleiding van (aanstaande) leraren?

Deelstudie 1: good practices

12 'goede voorbeeld leerkrachten' 9 PO, 1 SBO, 2 SO (cl.4)

- **Filmbeelden**
- **Portretten**
- **Woordwebben van leerlingen**
- **STARR x 3**

- **Ontwikkeldag met de leerkrachten**

Doel: typerende materialen voor digitale leeromgeving

Kader: zelfdeterminatietheorie

Autonomie > autonomie-ondersteuning

- Keuzevrijheid
- Relevantie
- Niet directief taalgebruik

Competentie > bieden van structuur

- Duidelijkheid
- Voorspelbaarheid
- Begeleiding bij het leerproces en feedback
- Aanmoediging

Sociale verbondenheid > tonen van betrokkenheid

- Oprechte interesse
- Warmte en empathie
- Begripvol gedrag en acceptatie
- Beschikbaarheid en vertrouwen

De leeromgeving

Korte intro:

<https://fontys.nl/passend-leren-omgaan-met-uitdagend-gedrag/>

- Hoe zou je deze leeromgeving kunnen inzetten in je eigen opleiding en/of voortgezette professionalisering?
- Wat spreekt je aan?
- Wat mis je?

Deelstudie 2: overdraagbaarheid

Deelnemers: Basisscholen en opleidingen (pabo, Master EN)

Minimaal scenario: materiaal bekijken, uitproberen en reflecteren.

Intensief scenario: onder begeleiding van de gedragsspecialist / docent bekijken van het materiaal, bespreking van toepassing in de eigen klas, gekoppeld aan video interactie begeleiding of het kijken bij elkaar in de klas.

- Dec. '18: Toelichting leeromgeving, opstellen plan
- Jan. '19: Start uitvoering, monitoring 2x
- Mei / juni '19: Focusgroep interviews

- *Juli / okt. '19: Aanpassingen leeromgeving en afronding project*

Discussie

Doel leeromgeving: ondersteuning bij professionalisering van (toekomstige) leerkrachten op gebied van het pedagogisch handelen bij uitdagend gedrag

- Wat vind je sterk in de leeromgeving?
- Wat kan beter: aandachtspunten of adviezen?

Feedback via de mail is welkom!

Linda van den Bergh: L.vandenBergh@fontys.nl